

**RÄPINA
AIANDUSKOO**
nutikas looduslähedane elu

Aeg & Vaim

TEMPUS & SPIRITUS

www.aianduskool.ee/koolileht

30.06.2017

Roose kevad endaga toob

„Roose kevad endaga toob, puhkeb sirel, süda on noor. Tuhandeid mõtteid täis pea...“. Nii kõlab Raimond Valgre tuntud laulurida. Need sõnad iseloomustavad hetkel kõige paremini koolilõpetaja meeleolu. Pea on täis tuhandeid mõtteid ning maailm tundub me ümber oluliselt avaramaks muutunud olevat. Süda on täidetud rõõmu ja vabanemise tundeaga.

Mis on see, mille endaga koolist kaasa viid? Hulk uusi teadmisi, seltskond häid kaaslasi ja sõpru või hoopis väärtusliku arusaama iseenda võimetest. Õpetajana kiidaksin uute teadmiste hulka. Inimesena hindaksin eelkõige sõprade ja enesearengu osa sellel kooliteel. Need on väärtused, mis ajaga ei devalveeru, vaid kasvavad ja muutuvad üha hinnalisemaks. Õpetamine on õppimine ja vastupidi. Üheskoos, sellel vastastikusel õpperetkel oleme kõik midagi uut teada saanud enda ja ümbritseva maailma kohta. Kõik aianduse õpetajad on tänulikud, et olete meid endale rännukaaslasteks valinud. Olete usaldanud end meie teadmiste ja oskuste meelevalda ning lubanud end painutada meie tahtmistele ja soovide järgi.

Täname kõiki lõpetajaid kannatlikkuse, usinuse ja usalduse eest. Soovime, et viiksite endaga kaasa armastuse aianduse ja looduse vastu ning tuleksite ikka sooja südamega meie majja tagasi!

Anu Käär, aianduse juhtõpetaja

Aianduskooli kollektiivi on lisandunud uus magister (MSc): aianduse juhtõpetaja Anu Käär lõpetas 19. juunil Eesti Maaülikoolis magistriõppe cum laude. Anu magistritööks oli „Eesti tomatisortide 'Malle' F1 ja 'Evelle' kasvatamine kivivillasubstraadil“.

Aianduskool õnnitleb värsket põllumajandusteaduste magistrit ja soovib tööindu paljudeks-paljudeks aastateks!

Maaülikooli lõpetaja

Mis tehtud ...

4.-5.05	Noor Meister 2017 kutsemeistrivõistlused
25.-27.05	Kutsekoolide suvepäevad Olustveres
26.-27.05	Hea kodu päevad. Avatud uste päevad
15.06	Maarja küla õpperühma lõpuaktus
27.-29.06	Lõpueksamid
30.06	Aianduskooli lõpuaktus kell 13.00

... mis teoksil

Uute õpilaste vastuvõtt
Suvine praktika
Koolivaheaeg

Kohtumiseni septembris ☺

**RÄPINA
AIANDUSKOO**
nutikas looduslähedane elu

LOODUSLÄHEDANE ELU NUTIKAS KOOLIS

aiandus
floristika
keskkonnakaitse
maastikuehitus
tekstiilkäsitöö

WWW.AIANDUSKOO.L.EE/VASTUVOTT

TÄNASES LEHES: Õnnesoovid lõpetajatele! Kuidas veeres sõprusera! Räbalate rehabiliteerimine! On suvelilleaeg! Inglismaa - unes või ilmsi! Droonid aianduskooli kohal! Maa sool! Lillepood koolimajas! ... ja palju muud huvitavat!!!

Räpina Aianduskooli lõpetajad 2017

Statsionaarne õpe

Nooremaedniku eriala

AN16-31-K

1. Sofja Krassilnikova
2. Liliia Shagova
3. Gleb Sirenko
4. Delfina Sirenko
5. Yulia Taro
6. Oksana Vozelova

Aedniku eriala

AE15-42-K

1. Laura Ehin
2. Birgit Kahur
3. Kaili Komp **KIITUS**
4. Heli Poikalainen
5. Reta Poolak **KIITUS**
6. Loreida Purga

Floristika eriala

FL14-11-K

1. Helen Adari
2. Veronika Aleksejeva
3. Violetta Bunjakina
4. Maarja Haas
5. Mari Merileid Metsnik
6. Jevgenia Nikitina
7. Maris Paas
8. Neidy Vaidla

FL15-42-K

1. Aljona Bušmanova
2. Alice Herzmänn

Maastikuehituse eriala

ME14-41-K

1. Sharon Hurt
2. Aleksandra Jevstratenko
3. Kerli Kask
4. Karoly Koitsaar
5. Malve Kuustemäe
6. Carola Künnapas
7. Örne Maasik
8. Evelin Mets
9. Ruben Pabson
10. Mervi Tiik
11. Marko Vaino
12. Elis Vainu

ME13-11-K

1. Robert Bessonov
2. Vladimir Vtornikov

Keskkonnakaitse eriala

KK15-12-K

1. Elise Hartmann
2. Geija Orav
3. Kaidi Paas **KIITUS**
4. Anastasia Parfenjuk
5. Valentina Terekhina

Mittestatsionaarne õpe

Keskkonnakaitse eriala

KK15-42-M

1. Karin Keemu
2. Liliana Lepaste
3. Kati Liibert
4. Carmen Masing-Jugaste
5. Triin Moorits
6. Kristina Orion
7. Ahto Pent
8. Ebert Pähn
9. Kaie Rägo
10. Piret Valge **KIITUS**
11. Merle Kask

Floristika eriala

FL15-42-M

1. Minni Arujõe
2. Eneli Kaaremäe
3. Hälis Kablukova
4. Laura Kahju
5. Merilin Kirbits
6. Kristi Kranberg-Kulbas **KIITUS**
7. Keithy Kuldvere
8. Marilyn Mõttus
9. Liane Mäesalu
10. Merike Nool
11. Sirli Nurmsalu
12. Karmel Paal
13. Tea Saare
14. Evelin Talimaa

Tekstiilitöö eriala

TK15-42-M1

1. Elina Niido **KIITUS**
2. Kristine Mets **KIITUS**

TK15-42-M2

1. Sirje Hainas **KIITUS**
2. Heidi Herzmänn
3. Reet Hünerson **KIITUS**
4. Pille-Riin Pärnsalu **KIITUS**
5. Lenna Schmidt
6. Mailis Eelmäe **KIITUS**
7. Kaire Järvpõld **KIITUS**
8. Tiia Mäe **KIITUS**

Aianduse eriala

AE15-42-M1

1. Helle Blum **KIITUS**
2. Kaire Kalm **KIITUS**
3. Anneli Kerge
4. Terje Kiil **KIITUS**
5. Marika Killak **KIITUS**
6. Kairi Kuldma
7. Mirjam Ligi
8. Iie Murumets **KIITUS**
9. Katrin Raidma
10. Raido Randvere
11. Evi Tækker **KIITUS**
12. Aveli Veedla **KIITUS**

AE15-42-M2

1. Annely Arro **KIITUS**
2. Kristi Ein
3. Eve Kaal **KIITUS**
4. Kaisa Kaaver
5. Tarmo Kesküla
6. Kalle Kilkson
7. Maren Laes **KIITUS**
8. Girtel Liidemann **KIITUS**
9. Kaili Lilleleht **KIITUS**
10. Keit Mäeots **KIITUS**
11. Marit Mäesaar **KIITUS**
12. Klaarika Paabus **KIITUS**
13. Maarika Planken **KIITUS**
14. Anna Repnau
15. Elo-Maria Roots
16. Tiina Stimmer
17. Annely Tabur **KIITUS**
18. Krista Tomson **KIITUS**
19. Evelyn Ustav **KIITUS**
20. Marili Vaindlo
21. Margit Veromann **KIITUS**

Maastikuehituse eriala

ME15-42-M1

1. Raili Arumets
2. Elen Gross
3. Kristi Jürisoo-Vonk
4. Jaan Kiisler
5. Liisi Trumsi
6. Merje Vallner

ME15-42-M2

1. Monika Eerikson
2. Koit Kallas
3. Hannaliisa Linnus
4. Külli Moorvel
5. Mehis Nõmmik
6. Karin Pint
7. Delia Reimann
8. Gaili Luik
9. Annemai Mägi
10. Marlen Uusjärv

Maarja küla pidupäev

15. juunil oli Maarja küla õpperühma pidupäev. Pidulikul lõpuaktusel said tunnistused värsked abiaednikud. Päevale lisas rõõmu ja pidulikkust Krabi kooli imetoreda ansambli esinemine. Maarja küla ÕR 8. lennu lõpetajad on: Maarja Erm, Rasmus Kalam, Artur Pool, Kristo Teesalu ja Urmas Sild.

Lüüli Kiik, infospetsialist

Foto: A. Niinemägi

8. lennu lõpetajad ja kursusejuhataja Ülle Sulamägi

Maa sool

Räpina valla tänuüritusel, mis toimus 26. mail Hea kodu päevade raames, kuulutati Räpina valla "Maa Sool" tiitli laureaadiks aianduskooli vilistlane ja kauaaegne õpetaja Sirje Tooding.

Sirje Tooding alustas õpetajaametiga Räpina Sovhoostehnikumis 1985. aastal. Tema õpetatavaks valdkonnaks oli puuviljandus. Hiljem spetsialiseerus ta mullateadusele, ent viimastel aastatel on taas puuviljanduse õpetamise juurde naasenud. Lõpuaktused aianduskoolis on näidanud, et Sirje on õpilaste lemmik, mitte kunagi ei jää tema nimi õpilaste tänukõnedes mainimata.

Õpetajana on Sirje väga asjalik ja konkreetne. Tema tunnid, mis on korralikult läbi mõeldud ja eesmärgipäraselt sõnastatud, on ladusad ja huvitavad. Need haaravad kaasa ja on õpetlikud ning vajalikud erialaste tööde edukaks sooritamiseks. Tema tugevaks küljeks on tahvli oskuslik kasutamine, kuhu ta sageli korrektse käekirja ja visandlike joonistega olulisema üles märgib. Klassis valitseb õppimist soodustav õpikeskkond, kuid tõsise koolitöö kõrval saab ka nalja. Tema inimlikkus toob tundidesse väga olulise tunde – koolirõõmu. Sirje hoolib oma õpilastest ja panustab võrdsele kõiki arendamisele. Inimlikkus ja südamlikkus ongi just need, mis muudavad ta õpilaste seas armastatuks. Sirje on hindamisel õiglane ja kindlameelne. Tema tundides saavad õpilased professionaalset teadmisi ja nõu, sest Sirje enda osavus aiatöös ja isiklik puukool on talle andnud hulgaliselt praktilisi kogemusi, mida edasi anda. Ta jagab oma teadmisi õpilastele hoole ja armastusega ning nagu mainitud, ei ole see viimastele märkamatuks jäänud.

Teda on pärjatud Räpina Aianduskooli Aasta Õpetaja tiitliga 2013 ja Põlvamaa Aasta Õpetaja tiitliga 2008. Kolleegina on Sirje toetav ja tähelepanelik. Ta on kõigile eeskujuks oma süsteemsuse, korrektsuse ja täpsusega. Sirje Tooding on mitmel korral määratud noortele õpetajatele mentoriks, kes julgustab ja toetab algajate õpetajate esimesi samme aianduskoolis. Kui aianduskooli õpingute lõpus tehti mulle ettepanek õpetajaks hakata, siis mõtlesin kohe, et minu

Malle Avarmaa, Mati Kirotar, Kaido Palu ja Sirje Tooding

eesmärgiks on saada sama heaks õpetajaks kui Sirje Tooding.

Lisaks tundide läbiviimisele on Sirje nõutud õppejõud täiendkoolitustel, pälvides 2010. aastal Põlvamaa Aasta Koolitaja tiitli. Tunni välisel ajal jagab ta pookimisringi raames taimede paljundamise tarkust kõikide huvilistega. Raamaturiiulitelt võime leida 2013. aastal ilmunud raamatu „Taimede paljundamine“, mille autoriks Sirje on. Tema õppematerjalide kogu on nii väärtuslik ja kvaliteetne, et uute trükiteoste ilmumine on vaid aja küsimus ning rõõmustaks iga aiapidajat.

Sirje Tooding on aktiivne Räpina Aianduskooli vilistlaskogu liige, olles ise ka üks kogu kaasasutajatest. Traditsioonid ning kooli au on väärtused, mida ta kõrgelt hindab. Tema ideid on kasutatud koolie lu arendamisel, just Sirje ettepanekust kujunes praegune integratsiooniühm.

Aianduskooli pere õnnitleb ja tänab Sirjet!

Liisi Kont, kutseõpetaja

Foto: A. Parmson

Meie aiad

Maa tuleb täita suvelilledega

Maikuus on Räpina Aianduskooli kasvuhoone suvelilleboks vaata-misväärsus omaette. Nii palju õisi ja nii palju värve! Inimesi voorib sisse ja välja - ikka tühjade kätega sisse ja lillesülemitega välja.

2010 aasta märtsis valmis Räpina Aianduskooli juurde ehitatud õppekasvuhoone, mis tegi silmad ette isegi naaberriikides Lätis ja Leedus olevatele. Nii nagu koolimaja renoveerimist, toetas ka kasvuhoone ehitust Euroopa Liit.

Kasvuhoone on üles ehitatud bokside süsteemis, kokku seitse erinevat ruumi. Üks boks on toailledele, teine köögiviljadele, kolm boksi hõivavad müügitaimeid, maastikuehitajatele on loodud suure „liivakastiga“ oma hall, eraldi ehitati ka külviruum. Viimane neist muudeti aga hiljuti ümber laoruumiks ja samuti on üks müügitaimeid jaoks mõeldud boks talviti maastikuehitajate käes, kellel hallis vägisi kitsaks kipub minema.

Kasvuhoone perenaiseks on Esta Ruus, kes asus praegusele ametipostile aasta pärast kasvuhoone avamist. Talvisel perioodil abistavad teda muidu aias toimetavad Siina ja Maiken. Kui uurin, mis on tema tööülesanded, ütleb ta: „Kõik tuleb teha: taimede eest hoolitsemine, kastmine, väetamine, taimekaitse, õpilaste juhendamine, taimede müük,

klientide nõustamine, kassaga majandamine ja üldine kasvuhoone korrashoid.“

Praegusel hetkel on kasvuhoone õites, sest aasta ilusaim aeg on algamas ja suvelilled ootavad uutesse koduaedadesse istutamist. Seda, mitu liiki taimi kasvuhoones kasvab, Esta täpselt öelda ei oskagi, kuid kinnitab, et see jääb 90-100 ümber. Käesoleval hooajal on müügiks näiteks 143 amplit, 9000 võõrasema on esindatud 14 erineva sordiga, 3200 tomatitaimet 22 sordiga jne. Kuidas aga käib sortide valik? „Vanasti valisime koos õppemajandi juhatajaga sortide välja, muidugi ka õpetajad ütlevad sõna sekka, et oleks võimalik õppetöös vajaminevaid sorte ja liike praktiliselt ise kasvatada. Sellel aastal jäime taimede tellimisega veidi hilja peale, aga vähemalt on kasvuhoone ilus,“ ütleb Esta rahulolevalt. Erilised tänud siinkohal Mall Kaldasele, kes Horticom poolt aianduskooli taimi aitas soetada.

Kasvuhoone perenaine Esta lemmiklilledega

Kasvuhoone õiteilus

„Noortaimed valime välja kataloogist ning tellime Horticomi kaudu. Tellimuste sisseandmine algab juba novembris. Selleks ajaks peab plaan selge olema, mida järgmisel kevadel kasvatama tahame hakata. Üldjuhul vaatame, et kõik õpetatavad liigid oleksid esindatud, samuti hindamine, milliseid taimi eelmisel hooajal rohkem osteti, milliseid vähem. Raudürdi näiteks praakisime välja, liiga palju võttis kahjureid külge. Eelmisel kevadel jäi palju kalevikeppi üle, see aasta me seda enam ei tellinud. Kõik taimed, mis üle jäävad lähevad koolimaja ümber olevatesse peenardesse. Lisaks kohalkäivatele ostjatele tellivad suvelilli aianduskooli kasvuhoonest ka Räpina linn, paberivabrik, kohalikud lillepoed ja Räpina apteek.

„Begoonia, vilt-ristirohu, võõrasema, peulille ja sultan-lemmaltsa külvame aga seemnest, selle juures kasutame ka õpilaste abi.“ Õpilaste põhiline töö ongi külvamine, pikeerimine ja potistamine, Esta hooldab ja kasvatab taimed suureks. Sellel kevadel on palju abi olnud integratsiooni ja esimese kursuse aednikest, kes õppe-majandi praktika käigus kasvuhoones on toimetanud. Samuti jätkub ainult kiidusõnu õpipoiss Katrinile, kes kord aias, kord kasvuhoones abikätt pakkunud.

Muidugi tahame teada, milline taim on selle aasta suurim müügi-hitt. On tore kuulda, et lisaks laialtlevinud petuuniatele on inimeste hulgas populaarsed ka harjas-hiidhirss ning kollaste õitega sanvitaalia. Sellel aastal ei leia me kasvuhoone lavatitelt ilubataati ja õhulist piimalille, mille järele on muidu suur nõudlus olnud. Kõige rohkem muret on Esta sõnutsi puis-petuunia ja surfiiniaga.

Kuna kasvuhoones kasvab koos palju erinevaid taimi on see hea elupaik ka haigustele ja kahjuritele. Toalille- ja köögiviljaboksis on biotõrje ehk sinna on paigutatud röövlestad ja röövlutikad, kes teised kahjurid ära söövad. Suvelillede boksis peab keemilist tõrjet kasutama ja seda nii lehetäide, kasvuhoonekarilase, ripslaste kui ka kedriklesta vastu.

Lisaks suvelilledele müüakse kasvuhoones tomati-, kurgi-, paprika- ja maitsetaimi. Talvisel ajal annab vitamiine ajatatud sibul, mida kasutab nii kooli söökla, kui ostab kokku kohalik pood.

Kui suvelill läbi saab, siis sügiseks jääb krüsanteem, alpikann ja priimula. Alpikann jõuab kasvuhoone lavatitele juba juulis. Ja vahepeal tahab kasvuhoone korralikult puhtaks pesemist ning desinfitseerimist. Lisaks krüsanteemidele kasvatatakse veel kallasid, tulpe ja nartsisse. Kõiki eelpool nimetatud taimi kasutavad oma õppetöös meie kooli floristid. Ülemöödunud kevadtalvel ajatati turba-substraadil 10 000 tulpi, vesikultuuris 1500. Viimane kasvatusmeetod on jällegi heaks õppematerjaliks õpilastele.

Kasvuhoone külastuse ajal pidime mitmel korral intervjuu katkestama, et Esta saaks klientidega tegeleda. Kahe naise puhul otsustasime uurida, miks nad just need taimed välja valisid. Noorem neist

Tund kasvuhoones

Külalised Valgamaalt uudistamas meie õpilaste tegemisi

Sisehaljastus kasvuhoones

Lilleväli, mis ootab istutajaid

vastas, et on alati valiku tegemisel lähtunud sellest, mis müügil on ja siis taimi omavahel kokku sobitanud. Ta kinnitas, et eelistab osta taimi meie kasvuhoonest, sest siin on kvaliteedi garantii. Samuti tunnistas neiu, et erilisi õpetussõnu ta taimede edasise hoolduse kohta ei vaja, küll aga huvitab teda see, kui laiaks taimed kasvavad, et oskaks istutustihedusega arvestada. Esta lisab, et kliendid ongi väga erinevad, mõni teab täpselt, kuidas taimi hooldada, teine vajab juhi-seid. Mõningaid tarkusi korrutab ta papagoina alati kaasa, näiteks surfiiniate puhastamisel tuleb vanad õied koos seemnekupraga ära näpistada.

Viimaks küsime Estalt, millised taimed ta ise endale koju viiks ning ta võtab kätte kaks amp-lit valgete petuuniatega. „On ju ilus!“ ütleb ta säravate silmadega. Järgmisel nädalal ta rõõmsalt teatabki, et ostis need kaks ampelit ära. ☺

Liisi Kont, kutseõpetaja

Fotod: V. Truija

Maaeluminister tunnustas parimaid maamajanduslike erialade lõpetajaid

Maaeluminister Tarmo Tamm tunnustas 27. juuni vastuvõtul Maaeluministeeriumis parimaid maamajanduslike kutseõppeasutuste, Eesti Maaülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli lõpetajaid.

„Te olete koolist kaasa võtnud parimad teadmised ning teil on olemas kõik eeldused, et edukalt elus ja töös läbi lüüa,“ ütles maaeluminister Tarmo Tamm tänukirjade üleandmisel. „Tahan teile soovida tarku valikuid ja loodan, et leiате võimaluse siduda oma tulevik ja töö Eestiga. Teie mõtted ja teod kujundavad Eesti riigi tulevikku,“ jätkas minister.

Maaeluministri tunnustuse pälvivad teiste hulgas meie kooli aianduse eriala lõpetajad **Reta Poolak** ja **Kaili Komp**. Önnitleme!

Foto: A. Lebedev

Reta ja Kaili ministri vastuvõtul (esireas vasakult kuues ja seitsmes)

Praktikakohtades ekskursioonil

25. mail toimus aianduse eriala õpetajate väljasõit erinevatesse praktika ettevõtetesse. See oli üks huvitav käik viimasel ja päikeses. Kuna need paigad asusid üksteisest kaugel, siis ühes paikkonnas sadas kenasti, teine koht polnud vihma teab mis ajast näinudki. Järvseljal sadas ja tundus, et juba peaks aitama, Jõgeval aga põllud ja teed tolmasid ning maa janunes vee järele. Nii selle Eesti ilma ja hoovihmadega on. Kuid ega meil see rännak ilma uurimiseks polnud ette nähtud. Käisime vaatamas, kuidas toimetatakse ja kuidas käib elu ettevõtetes, kus aianduse eriala õpilased praktikal viibivad ning millega meie praktikandid seal tegelevad.

Kõigepealt külastasime Järvselja õppe- ja katsemetskonna taimeaeda. Kuidas nad seal ürgsete metsade keskel majandavad? Põhiline toodang on metsataim ning ilupuude- ja pöösaste istikud, teisejärgulised on püsililled, kuigi valik oli seal üsna rikkalik ning suvelillilgi üksjagu. Varasematel aastatel on kõõgiljataimede kasvatamine toimunud suuremas mahus, kuid nüüd niiväga mitte, sest turg on väike. Kasvatamisega tegelevad usinad töötajad ja neile on head abilisteks meie praktikandid. Praktikal olijatega oldi rahul, nii väitis taimeaia juhataja. Enamasti on selles taimeaias praktikal kaugõppijad, kes siiani on olnud väga motiveeritud ja nendega pole probleeme esinenud.

Meile näidati erinevaid kasvuhooneid, üks nendest oli täidetud värskest külvatud kuusesemnete kassetidega. Nägime, kuidas masinaga kassette täideti - täidetud kassetide virn kasvas tõesti kiiresti. Vaatasime müügiplatsi ja selle kõrval peenardel kasvavaid ilutaimi. Müügiplatsi serval oli ostjate laste jaoks üles seatud mänguala. Kuigi ostlejal on seal mugav ja taimed on müügil pisut soodsama hinnaga, kui linnadele lähemates müügikohtades, ei jõua ostjad nii kõrvalisse ja kaugesse paika, sest kruusatee on paljudele probleemiks. Sellest lähtuvalt kasvas välja e-müük, mis toimib hästi. Taimeaia juhataja rääkis huvitavaid juhtumisi, seoses taimede e-müügiga. Näiteks oli üks ostja küsinud, et miks ta ei saanud taime õitsvana, kui reklaamis on kirjeldatud õitsvat taime. Ostetud taimel oli tegelik õitseaeg alles suve lõpul, taim saabus ostjale koju aga kevadel.

Järvseljal ringkäik tehtud, viis tee meid Valgeanso tallu, mis tegeleb püsilillete müügiga. Püsililleteaimede müügikõlblikuks kasvatamisega tegeleb tubli Loidide perefirma. Meile tutvustas oma ettevõtet perenaine Airi Loid. Lisaks müügiplatsile võis imetleda vahvalt kujundatud peenraid, kus müügil olevad taimed kenasti eksponeeritud. See on hea võimalus ostjatel näha ja aru pidada, kas on soovi, mingit taime endale soetada. Mitmedki meie reisiseltskonnast

Rõõmsad praktikandid

ostsid taimi enda koduaia kaunistamiseks.

Viimane paik, kus käisime oli Jõgeval asuv Eesti Taimekasvatusteenistus. Kõigepealt võttis meid vastu tomatite ja herneste uurija ja aretaja Ingrid Bender, kes andis sellest asutusest põhjaliku ülevaate. Seal on vaadata küllaga, sest tegeletakse nii paljude huvitavate valdkondadega: kõõgiljade, kartuli, teraviljade ning heintaimede sordiaretuse ja seemnekasvatusega, nende kasvatustehnoloogiate uurimisega ja põldudel ilmavaatlustega. Esmalt tegime ringkäigu põldudel, kus töötasid parajasti praktikal viibivad aianduskooli õpilased – Birgit, Kaili ja Kerstin. Nende ülesandeks oli ruutmeetritelt teraviljakatselappidelt kõik kasvav kott koguda, igal kotil etikett peal. Pärast mõõdeti ja uuriti, palju seal kasvavas külvatud teravilja ja umbrohtusid. Umbrohtusid seal juba jätkus, kuigi esmapilgul neid ei märganudki. Umbrohud said meie usinad praktikandid küll selgeks ja tunnis vastates oli seda ka märgata. Edasi imetlesime hernepõldu, kus oli kasvamas kogu sordiaretus, igal katselapil silt juures. Seejärel liikusime kasvuhoonetesse, kus aretati tomateid ja kartuleid. Kõige põnevam oli jälgida tomatite kunstlikku tolmeldamist. Ka kartuli aretus oli põnev - kasvatati kartulimarju ning seemnest kasvatatud taimi, milliste seast kogenud aretajad oma valiku teevad. See oli paik, kust oli raske ära tulla, sest vaadata oleks seal olnud veel palju-palju.

Kui kogu see toredus nähtud, tuli asuda tagasiteele. Tagasiteel saime tõelise paduvihmaga kastetud. Räpinasse kaasa see pilv meiega ei tulnud, siin ootas ees ilus päikeseline õhtupoolik.

Merike Aomets, kutseõpetaja

Räpina Aianduskooli keskkonnapäev

On häid traditsioone, mida ei muudeta, sest nad on elujõulised, vajalikud ja õpetlikud. Nii toimuski 26. mail 2017 taas aianduskooli lahtiste uste päevade raames ka keskkonna eriala tutvustav päev.

Loodus- ja keskkonnakaitse alase maastikumängu Räpina pargis korraldasid edukalt keskkonnakaitse erialade õpetajad Tarmo Evestus, Toomas Mastik, Valdur Truija ja Ain Ruthe. Erinevate materjalide (taimed, samblad, samblikud) tundmise ülesandega tegelesid Svetlana Tund ja Örne Rämmann. Võistlus toimus loomulikult aja peale. Osa taimi oli vaja ära tunda otse looduses. Osalejaid jagus ja huvi oli suur. Päeva jooksul oli veel võimalik külastada taimeteede õpituba, mille projektijuht oli Toivo Niiberg. Toivo pakkus huvilistele tosinat imelist teed. Tunnustatud ja staažikas õpetaja jagas huvilistele ohtralt taimeteede kohta kommentaare, rõhutades iga tee erilisi raviomadusi.

Kooli aias oli populaarne töötuba, kus õpetaja Peedu Kaare ja Alar

Taimede määramine

Maran demonstreerisid enda poolt ehitatud vesioinast. Kohapeal sai iga huviline teavet ja näpunäiteid, kuidas oma koduaedagi selline nutikas seade ehitada. Vesioinast, mis kooli aias töötas, ei saa küll võrrelda Võrumaal Rõuge vallas Ööbikuorus töötava mudeliga, kuid töö põhimõtte oli täpselt sama. Küsimusele, kui palju selline „tark masin“ võiks maksta, oli Peedul vastus valmis: „Umbes 100 € tuleb välja käia, oleneb kui suur on veepaak või kust leida vesi“.

Kell 12.00-14.00 tutvustasid juba teist aastat järjest Keskkonnainspektsiooni (KKI) Lõuna regiooni inspektorid oma valdkonna tehnikat ja esitlesid seda aianduskooli parklas. Suurt huvi, eriti lastes ja noortes, pakkus õhus lendav valge droon, mis pirises nagu parm ja oli väga atraktiivne. Võimas kaater haagisel ja maastur JEEP olid samuti muljetavaldavad. Sai taas tõdetud, et ilma kaas- aegse, nutika tehnikata, oleks võimatu teostada tõhusat keskkonnavalvet riiklikku järelevalvet.

Kooli parklas andsid inspektorid põhjalikke selgitusi, kommentaare ja tehniliste vahendite rakendamise võimalusi järelevalvetöös. Jagati flaierid ja infot kalapüügi võimaluste kohta. Küsimusi oli seinast sein, aga eriti palju kalapüügi keeluaegadest, kalade alammõõdust, röövpüügist, Peipsi nakkevõrkudest, PPA ja KKI omavalisest heast koostööst ning muust olulisest, mis on seotud looduskaitse ja keskkonnanahoiuga.

Olgu siinkohal tänatud minu enda poolt isiklikult ja kogu kooli juhtkonna poolt KKI tiimi, kes leidsid väga pingelisel järelevalve perioodil vaba aega, et taas tulla külla, soojendada häid suhteid ja propageerida keskkonnakaitse eriala. Oluline on, et meie koolist läheksid ellu keskkonnakaitsjad, kes saaksid laiapõhjaliste teadmistega hakkama igas loodusega seotud valdkonnas. Eks koolilgi on veel arenguruumi, et keskkonnakaitse eriala

Maastikumäng

oleks tulevastele õppuritele atraktiivsem, huvipakkuvam, et kursuse lõpetajad leiaksid erialase töö.

KKI igapäevatöö on raske, pingutav, täis ootamusi, ent samas väga oluline. Just teie olete need eesrinde võitlejad, kes peavad ohjama kurikaelu ja õigusrikkujaid, kes pole veel aru saanud, et seadused on täitmiseks kõigile ilma eranditeta. Meist kõigist, sh igast Eesti kodanikust oleneb, kui puhta, elamisväärse ja jätkusuutliku Eesti me tulevastele põlvedele üle anname. Selleks edu meile kõigile keskkonna kaitsmisel ja hoidmisel.

Uno Minka, kutseõpetaja

Fotod: U. Minka, T. Mastik

Droonijuhtimist uudistamas

Floristide poenädal

Sel õppeaastal toimub aianduskoolis juba teist kevadet järjest floristidele poenädal. Selle eesmärgiks on läbi viia lõimitud õpe erinevate õppekava moodulite vahel, püüdes teha kõike sellises järjekorras nagu päris kaupluses tavaks. Poenädal on nelja koolipäeva pikkune ning osalevad kõikide päevaõppe kursuste floristid. Tegelikult ongi seda vaja, et harjutada koolis võimalikult täpselt läbi samad tegevused nagu igapäevaselt lillepoes. Siis saab aimu, mida lillepoe töö endast kujutab. Floristide poenädala tegemisi tutvustavad lähemalt õpetajad Anu ja Marek.

Fotod: I. Kaeli, M. Jakobi

Lillepood täies hiilguses

Esmaspäev algas Noore Meistri floristivõistluse võitja Mari-Merileidi õnnitlemisega. Seejärel andisid õpetajad Anu Seim ja Indrek Kaeli ülevaate nädalast. Meeskonnatöös toimus reedel saabunud lillede vastuvõtt koguseliselt ja kvaliteediliselt, lillede puhastamine, ladustamine, ettetellitud taimedele eesti, ladina ja ingliskeelsete nimetuste otsimine, müügihindade kujundamine, etikettide koostamine. Päeva teises pooles tuli õpilastel meeskonnades teha lillepoe väljapaneku kavandid.

Teisipäev algas kahes rühmas. Õpetaja Marek Jakobi juhendamisel sisustati esimese korruse koridori nurk ahvatlevaks lillepoeks. Kasutuse leidsid maastikuehitajate valmistatud kooli pink ja riul, millele seati juba kasvuhoones õitsevate suvilillede väljapanek. Õpetaja Indrek Kaeli juhendamisel valmistas samal ajal teine grupp floriste kimpe, millele tuli koostada kalkulatsioonid müügihindade lisamiseks ning paigutada maitsekalt kujundatud lillepoe väljapanekusse. Tehtud tööd jäädvustati kaameraga, mida kõik saavad hiljem kasutada õpimappides. Valminud töödele said õpilased kohe tagasisidet ning pärastlõunal vahetasid meeskonnad ruumid ja töö algas otsast peale. Õhtuks oli sisustatud kaks eriliimelist kauplust.

Kolmapäeval olid õpetajateks Pille Peterson ja Leili Alaoja-Rein. Tehtavad tööd – kimbud ja seaded, kalkulatsioonide vormistamine, hinnaetikettide kujundamine valmistöödele, valminud tööde pildistamine ja lisamine õpimappidesse. Selgi päeval jaguneti kahte klassi. Hommikul õpetaja Pille juures olnud õpilased pidid valmistama kimbud maksumusega 30 €, tööde teostamiseks anti aega kella 11ni. Õhtupoolikul siirduti aga õpetust ja juhendamist saama õpetaja Leililt, kus valmisid eriilmelised leinatööd.

Neljapäev algas õpetajate Pille ja Leili juhendamisel lilleseadete valmistamisega. Päeva teises pooles tuli teenindada kliente erinevates keeltes. Õpilased jagunesid kolmestesse gruppidesse, kus üks täitis kliendi, teine teenindaja ja kolmas hindaja/vaatleja rolli. Iga grupp sai endale loosiga situatsiooni, mis arutati läbi ja jagati rollid. Põnevust pakkus ingliskeelse kliendi (õpetaja Maret Hunt) teenindamine. Tunni lõpus said teenindajarollis olnud õpilased oma kaaslastelt tagasisidet, mis oli positiivne ja heatahtlik. Poenädal lõppes kaupluse sulgemise ja koristamisega. Nädal oli tõine ja andis õpilastele õpitust hea ülevaate. Mõtteid järgmiseks aastaks on juba kuhjaga.

Anu Seim, kutseõpetaja

Poenädal algab sellega, et esmaspäeval saabuvad kogu nädalaks tellitud lilled. Need võetakse vastu, pakitakse lahti, kontrollitakse kogused, pannakse vette. Seejärel toimub kauba saatelehe vormistamine ning hindade tegemine, mille järel asutakse kaupa välja panema. Iga grupp saab ülesande, millise tooterühma puhastamise ja lõikamise eest vastutab. Kõikidele lilledele on vaja leida sobivas mõõdus vaasid. Vaasidesse pandud kaup jääb järke ootama, enne kui müügisali paigutatakse. Sellele eelneb poe ülespanek kujunduskavandi järgi. Iga rühm saab ülesandeks välja mõelda poe plaan ja väljapaneku põhimõtted. Selleks mängitakse piltlikult ka kõik läbi ja tehakse plaan paberile. Välja valitakse parim variant, mis teostatakse realselt. Tõstetakse paika lett, väljapaneku mõõbel ja kõik muu. Sellega luuakse võimalikult autentne lillepoe keskkond, kuhu pannakse välja siis eelnevalt puhastatud vaasides lilled, potililled koos sobivate ümbristega ja muud aksessuaarid, et poe üldmuljet ilmutada. Lilledele ja muule kaubale lisatakse hinnasildid. Kui pood valmis, saab asuda tööde juurde. Teostatakse võimalikult palju erinevaid töid, samuti tehakse valminud tööde hinnakalkulatsioon. Paljud tööd võetakse seejärel lahti, sest samu lilli kasutatakse mitmekordselt. Päris lillepoes seda muidugi ei tehta, sest seal on reaalsed tellimused või müügid, kuid koolis see puudub, siin on peamine oskuste lihvimine. Klienditeenindust saab harjutada aga küll, sest läbi mängitakse erinevaid müügisituatsioone, millesse on lõimitud ka erialane võõrkeel. Seega toimub lillepoes mitu erinevat tundi korraga - lilleseade, müügi korraldus, klienditeenindus ja võõrkeel.

Poepäeva lõpuks korrastatakse lilled ja viiakse ööseks külmikusse. Järgmisel päeval pannakse lilled müügisali välja, korrastatakse väljapanek ja asutakse uusi kimpe-seadeid tegema.

Nii toimub see koolinädala lõpuni. Kogu ettevõtmine annab õpilastele võimaluse nädala jooksul teha korraga võimalikult palju töid, millesse on lõimitud kokku mitu ainet. Poenädal lõpeb uute lillede tellimisega järgmiseks nädalaks, täpselt nii nagu käib ka igapäevaselt lillepoes.

Marek Jakobi, lilleseade õpetaja

Kutsekoolide suvepäevad Olustveres

XIV kutsekoolide suvepäevad toimusid sellel aastal 25.-27. mail looduskauis kohas, Olustveres. Osales 18 kutsekooli üle Eesti, kes omavahel erinevatel aladel võistlesid. Kui saabusime, ootas meid kohe ees esimene võistlus, milleks oli mälumäng. Paralleelselt toimus jõukatsumine maastikuvibus. Hiljem demonstreerisid koolid eelnevalt ette valmistatud isetegevuskava, mille aluseks oli Eurovisioonil kõlanud lood. Õhtul toimus disko ning saime lihtsalt vaba aega nautida. Ööbisime ühiselamutes, pidu toimus sealt umbes kilomeetri kaugusel, ühes talli moodi hoones.

Järgmine päev oli spordivõistluste päralt ning koolid võistlesid omavahel korvpallis, jalgpallis ja võrkpallis. Lisaks toimus vigurteatejooks, kus oli vaja heinapalli veeretada, kartuleid korjata, võimlemispallil tasakaalu hoida, kulbiga vett tassida ja teha muid vigureid. Õhtul esines tallihoones ansambel Svjata Vatra.

Viimane päev algas maastikumänguga, kus tuli orienteeruda viieliikmeliste gruppidega mööda Olustveret. Eesmärk oli igast punktist kirja panna sõna, millest lõppkokkuvõttes moodustus lause. Läbida tuli kaheksa punkti. Samal ajal toimus Olustvere kooli juures nipsuturniir, kus nipsu abiga oli vaja sihtida vastase kabenukke, kuid enda nupud pidid samal ajal jääma lauale.

Räpina Aianduskool saavutas üldkokkuvõttes seitsmenda koha ning lisaks saime ka vahevõistlustelt auhindu. Võitis korraldajakool Olustvere TMMK, teine oli Tartu KHK.

Räpinat esindasid Egert Aug, Riimo Rogenbaum, Aleksandra Kibuvits, Häly Raidla, Karolin Lood, Ragne Nazimov ning Martin Kivirand ja Markus Janek Mitri. Kõik jäid suvepäevadega rahule, oli väga tore. Järgmisel aastal on oodata suvepäevi Rakveres, korraldajaks Rakvere Ametikool.

Ragne Nazimov, ME16-42-K

Fotod: H. Lumpre

Tasakaalu hoidmine võimlemispallil

Kantritantsijad

Vibukütid Häly ja Martin

Kartulite kotti toppimine

Õnnetunne Tartus

30. juunil pakkus Tartu võimalust tunda õnnetunnet igas liikumist, eriti võimlemist armastavas inimeses. Sellenimeline võimlemispidu leidis aset Tamme staadionil, tuues kokku paar tuhat võimlejatantsijat Lõuna-Eestist ja Tallinnast.

Räpina Aianduskooli võimlemisrühm koosseisus Kärt Ilm, Alice Herzmann, Janely Org, Loreida Purga, Liisi Kont, Ragne Nazimov, Birgit Kahur osales gümnaasiumide-tudengite vanuserühma kavas „Meenutusi Riost“, mille autoriks on võimlemismaailmas väga tuntud treener Reet Krieger. Talvisel perioodil lõi proovides kaasa ka Tuuli Geetsia Tšaškin, kuid kuna kava oli väga kiire, nõudes eriliselt tihedat harjutamist, siis pikk praktikaperiood kohe enne pidu ei võimaldanud Tuulil peol osalemist.

Salsarütmis kava pakkus tüdrukutele tõelist tantsurõõmu ning rohke publik tegi esinemise vastutusrikkaks ülesandeks. Sellega tuldi suurepäraselt toime ning plaanis on Reet Kriegeri rütmika

tantsuga esineda ka kooli sügispeol.

Täname kooli juhtkonda ja majandusosakonda igakülgse toetuse eest!

Irmen Nagelmaa, juhendaja

Meie võimlemisrühm

Räbalate rehabiliteerimine

Tekstiilmaterjalide tootmine on tänapäeval põllumajanduse ja mäetööstuse järel kolmas keskkonna saastaja. See tõsiasi peaks iga indiviidi panema mõtlema, kuidas selle valdkonna ökoloogilist jala-jälge pisutki vähendada. Üks-kaks keskkonnasäästlikult mõtlevat kodanikku suudavad teha vähe, kuid suurema hulga inimeste mõttemaailma muutumine aitab mõndagi parandada.

On kombeks kurta rahakoti kõhnuse ja väikese palga üle, kuid vaadeldes daamide ostuharjumusi, üllatab, et rahalisi vahendeid uute ja uhkete rõivaesemete soetamiseks jätkub. Ostetavate esemete puhul osutub määravaks nende madal müügihind, mida omakorda võimaldab olematu omahinnaga sünteetiliste kangaste kasutamine hiiglaslikus rõivatootmises. Sünteetilisi kiudaineid (polüester, polüakrüül, polüamiid) toodetakse nafta, gaasi ja kivisööe töötlemise kõrval- ja jääkproduktidest. Uute ja kaunite esemete värvaine lennub sageli ümbritsevasse keskkonda, sealhulgas hingamisteede kaudu meie organismi. Prügilasse heidetud rõivakuhilad kergitavad tõhusalt meie jalgealust maapinda, kuna moodsad tekstiilmaterjalid ei kõdune mullapinnas, mõned neist muutuvad kilekoti taoliseks olluseks. Siinkohal lõpetaks heietamise lähenevast keskkonnaka-tastroofist, tehku igaüks alustatud teemast oma järeldused.

Talupoja tarkusega eestlane elas vanasti kasinalt – tarbides olemasolevaid esemeid lõpuni, kuid meie oleme arenenumad ja tegutseme vastupidi oma esivanematele. Kirjutise autor pooldab võimalusel talupoja tarkusele rajatud mõttelaadi ja selle järgi elamist. Nimetatud asjaolust ajendatuna, sai kirjutatud õppekava Taaskasutustoodete disaini ja müüki, millele EAS ka rahakäe ulatas.

Vastlapäeval kogunes grupp taaskasutuse pooldajaid oma „räbalakompsudega“, milles olevad esemed juba ammu oma uut elu olid ihalenud, tekstiilkäsitöö õmblusklassi. Tutvustime erinevate kiudainete ja neist toodetud kangamaterjalidega ning nende omadustega lähtuvalt tervishoiust, keskkonnasäästlikkusest ja ka hinnast. Olles õppinud lugema toiduainete pakendite silte ja uurima, mida toode sisaldab, hoolitseme enda eest seespidiiselt, samas oleme sageli unustanud välispidise hoolduse, tuues oma tervise edevusele ohvriks. Koolituse käigus õppisime lugema rõivaesemete silte, millega suur hulk rõivaesemete ostjatest enne ostutehingut tutvust ei tee, mis tihti peale ostmist ära lõigatakse, tundmata kunagi huvi nende peale kirjutatud info vastu. Õppisime hindama linase ja puuvillase kanga kehasõbralikkust, siidi ja villa uhket väärrikust ning viskoosi kui puidutselluloosist tehiskiu kaunist väljanägemist, praktilisust ja soodsat hinda. Eespoolmainitud kiudainete sisaldusega kangastest esemeid on mõistlik uuele elule aidata, sest nende looduslik-aristokraatlik päritolu väärrib seda ja nende minek kaduvikku on suhteliselt keskkonnasõbralik (ka inimene ise on keskkond).

Villastest ja linastest on läbi aegade meie, eestlaste esivanemate kehakatted valmistatud. Koolituse teema oli ka tutvumine Eesti rahvuslike tekstiilide ja rahvarõivastega, mis on tänapäeval paljudele moekunstnikele võimsaks inspiratsiooniallikaks. Koolitusel omandasid mõned kiirmoe tippteosed eesti rahvusliku hõngu ja muutusid meie inimestele omasemateks. Publiku lemmikuks osutus seto rahvarõivaste hõnguga komplekt, milles paelaratastele pealeõmmeldud valgest kastist leitud kleidi küljest harutatud hõbe-niidid tekitasid kallite „tsäposkate“ äratundmisrõõmu ning näotust mustast hõlmikkleidist sündis punase kandi ja valge sutaššpaela abil sukmani kaasaegne versioon. Mahajäetud riidekirstust leitud triibuseelik ühines linaste pükstega pihikseelikuks ja perenaisel kohaliku rahvaürituse rõivastusprobleem lahendatud.

Kohustuslik ühine töö - olemasolevatest puuvillkanga tükkidest Räpina seelikutriebustiku moodustamine ja sellest omakorda pajakinda ja lapi kokkuõmblemine tekitas parajat elevust ning varemalt õmblemise ja käsitööga mitteseotud õppijates respekti käsitöö, taaskasutuse ja õmblemise suhtes.

Taaskasutuse mõte on ka mõne meeldiva rõivaeseme suurendamine vastavalt figuuri „jõulisele“ arengule. Erinevast kangast laiendusrivad võivad teha eseme toredamaks, anda juurde vajaliku laiuse ja samas lisada rõivaesemele salendamise optilise efekti. Siinkohal on oluline teada värviõpetuse algteadmisi ja värvide kasutamise oskust, millest õppijad said ka ülevaate.

Mõned esimese elu elanud esemed väärivad täielikku uuestisündi – uut juurdelõikust ja õmblemist. Et sellega toime tulla, tegime koolituse käigus läbi figuurilt mõõduvõtmise ja mõõtude abil löike kohandamise. Täieliku juurdelõikaja ja individuaalõmbleja tööna valmis kleit, mis valmistatud ENSV aegsest, MIDAGI POLE POEST SAADA ajal soetatud ja hullult kapipõhjas hoitud pehmest puuvillast laudlinast. Erinevatest ruudumustrilistest meeste päevasärkidest volangidega seelik tekitas nii mõneski vaatlejas mõtte ka ise midagi sellist algavaks suveks kokku keerata.

Soov anda väärrikale villasele mantlile uus elu, võib mõnikord tähendada kulunud ehk ka ebameeldivast sünteetilisest kiudainest voodri väljavahetamist, protsess ei kuulu küll loovtööde hulka, kuid on ometigi väga tänuväärne tegevus. Lõppenud koolituse käigus said kaks mantlit endale uue „sisikonna“ ja lähevad vapralt käiku.

Kursuse käigus tehti tutvust ka netikaubandusega, et müüa uue-duskuuri läbinud taaskasutuse tooteid ja seeläbi muuta inimeste keskkonnateadlikkust tarbides säästlikult.

Räbalamängudes osalesid agaralt Angela, Heivi, Marju, Milvi, Ly, Lillie, Viivi, Maire. Lõpetuseks kiidan räbalatele teise võimaluse andjaid ja soovin, et neil jätkuks jõudu pillava elustiili muutmiseks mõistlikuks ning levitada seda pisikut lähemal ja kaugemal.

Ülle Sarnit, kutseõpetaja

Fotod: K. Otsus

Minu õpirännak

On rõõm teavitada, et esmakordselt sai ennast täiendatud õpirändel Erasmus+ projekti raames. Väga suure ettevalmistustöö tegi ära meie kooli projektijuht Janely Org, kes on ära teeninud siirad tänu sõnad.

Õpirände sihtkohaks oli Soome Vabariik ja kooliks, kus meid vastu võeti oli Järviseudun koulutus kuntayhuma, Jamin. Janely kolleeg Soome kutsekoolis on projektijuht Heli Hämäläinen, kelle poolt oli koostatud meile sisukas ja tihe programm.

Selles koolis viibis Eesti delegatsioon esmakordselt. Minuga olid õpirändel kaasas keskkonnakaitse õppurid Kaidi Paas ja Elise Hartmann. Kui minu Soome lähetus kestis 2.-8. maini, siis õpilased said oma teadmisi täiendada nädal kauem.

Mida nägin, kogesin, mis jäi meelde?

Väga soe ja sõbralik vastuvõtt. Kogu koolipere teadis, et külalised on Eestist, igal pool, kus liikusime, pakuti abi, tunti huvi meie tegevuste vastu.

Õpilaste ja õpetajate vahetu, vaba ja ülisõbralik suhtlemine. Puhke- toas joodi koos kohvi, teed, söödi küpsist ja oma aia tomateid ning samas räägiti õppetööstki. Praktikamajas polnud ranget töö ja puhkeaja arvestust. Töö algas kell 8.00, lõppes kell 14.00, vahepeal lõunasöök sööklas ca 100 m kaugusel. Töökeeleks on koolis soome keel, ent kõik oskavad inglise erialast keelt. Toit oli tervislik, askeetlik, menüüs hommikuti üks pudruliik, võileivad, lõunaks supp, praad ja üks puuvili. Portsutõstsid taldrikule ise, et süüa just niipalju kui on isu. Nädalavahetuseks anti nii palju toitu kaasa, et „võisid ennast lausa lõhki süüa“. Kooli sööklas arvestasid kokad kõikide erisoovidega. Õpetajaskond kasutab eraldi toidusaali. Üliõpilaslinnakus toimus väga range jäätmekäitlus – kokku seitse erinevat prügikasti, sh biojätmed. Lisaks on koolil suur jalgrattapark, kust õppurid saavad tasuta rattaid laenutada.

Meid võõrustava projektijuhi Heli pühendumine oma ülesannetesse ületas 150%. Heli tegi võrratut giiditööd, mille tulemusena kogu kooli ümbrus ca 50 km raadiuses meile tuttavaks sai. Loodus oli veel talveunest ärkav, metsaservades leidus rohkelt lund. Järvede rohkus selles piirkonnas lõi meid pahviks. Koolibussiga tehti väljasõit ca 100 km kaugusele keskkonnakaitseliste objektidega, sh biogaasi tootva ettevõttega tutvumiseks. Majandusjuht korraldas minule eraldi eelmisel päeval avatud piirkonna kõige moodsama katlamaja tutvustamise.

Muud tähelepanekud

Autoparklates on igale õpetajast autoomanikule eraldi laadimis-pult, arvestades põhjamaa külmi talveilmu. Sama süsteemi on rakendatud ka üliõpilaslinnaku parklas. Üliõpilaslinnakus on privaatparkla ja võõrad sisse ei saa. Samas linnakus on suur, kaasaegne spordisaal. Lähim toidupood ca 3 km. Suurim ostukeskus oli ca 7 km kaugusel, viis suurt kaupluse ketti, kolm panka, jäähall, spordikompleks, kino, teater. Ümbruskonnas elab üle 18 000 elaniku.

Et minule kui maal kasvanud mehele tungis ninna loomafarmile omane hais, sain kohe aru, et üks õpieriala on veterinaaria. Mitu uhket traktorit seisis võrdlemisi uute hoonete ees. Lehmalaud kümnele piimalehmale ja kõrval hobusetall 20le ratsahobusele. Hobustele oli eraldi koppel, kus nad vabalt said joosta ja heinapallist maitstvat rohtu näsida. Eelpool mainitu on väga kvaliteetsel tasemel, millest annab kinnitust tunnustamine praktikabaasina.

Hiljem sain ühelt õpetajalt teada, et ka kaks kooli õpetajat hoiavad oma isiklikke ratsusid samas kompleksis. Samuti pakutakse huvilistele hobumatka võimalust.

Koolil on mitu suurt kasvuhoonet köögiviljanduse ja lillekasvatusega tegelemiseks. Ühes meie kasvumaja suuruses hoones kasvatati ainult kobartomatit. Hea sort, võrratu maitse, suured kobarad!

Reede hommikul tegin esitluse aianduskoolist. Aega anti pool tun-

Soome kooli aianduse õpetaja koos Elise ja Kaldiga

Ülimaitsvate kirsstomatite hooldamine

Aiandi müügisaali eesruum

di. Videotehnika streikis, ent virtuaalkeskonna tutvustus valmistas põnevust ja suurt huvi kuulajatele. Kirjeldasin erialasid, õpetajate ja töötajate koosseise. Loomulikult rääkisin avameelselt ka muredest ja probleemidest.

Selgus, et sealse koolis on 20st aianduse ja floristika eriala õppurist 2/3 vene päritoluga. Nii sain ma õpilastega kohe esimestel tundidel väga hea kontakti, praktiseerides nende emakeelt. Kiievi Sergei Tethckin ütles pärast minu esitlust: „Väga huvitav esitlus, teil on Eestis väga ilus kool“. Sergei soovis tulla kohe meile õppima. Lisaks sellele tuli juttu ka samal ajal tema kodulinna toimunud Eurovisioonist.

Muljeid on Soomest väga palju, need tahaksid veel laagerduda, ent eelpool kirjeldatu oli eriti meeldejääv.

Soovitan soojalt ja siiralt kõikidele osaleda julgelt Erasmus+ projektides. Te ei kahetse, see on suur kogemus. Alati on midagi uut õppida, kogeda. Sain järjekordselt oma seniseid mõtteid, arusaamu lihvida, analüüsida, parendada. Elukestev õpe au sisse!

Uno Minka, kutseõpetaja

Oh, Inglismaa... ja sinna mu süda jäigi

Kui me Eestist oma pikka-pikka reisi Osborne House'i poole alustasime, olid puud veel raagus ja Helsingis sadas lund. Kui aga Londonisse jõudsimme, oli vaatepilt hoopis rohelisem... Birgit veel ütles: „Kaili, vaata, puud on lehtes!“ Inglismaal oli kevad juba ammu alanud ja kraadid mitu pügalat soojemad kui meil siin põhja pool.

Kui esimene hämmeldus üle läks, oli vaja hiiglaslikust Heathrow lennujaamast Isle of Wight'i poole sõitma hakata. Meil ei olnud õrna aimugi, kuhu minema peame. Mis seal ikka, helistasin siis Toby'le ja kurtsin muret, et oleme nüüd Inglismaal, aga edasi me ei oska. Toby oli nii armas, et saatis meile kenasti sõnumi, kus oli juba täpselt kirjas, et buss viib meid rongijaama, kust ostame pileti South-Hamptonisse ning seal on vaja rongijaamast edasi minna järgmise bussi peale, mis viib meid Red Jet Ferry sadamasse... Ja nii me siis läksime ja läksime ja läksime natuke veel. Ei olnud meil aega muretseda ega närveldada, kuigi rongid hilinesid, sest „rööbastel oli juhtunud väike õnnetus“ ning ühest rongist jäime maha ja teisel korral oleksime peaaegu vale rongi peale läinud.

Viimaks randusime ööpimeduses Isle of Wight'l ja Toby ootas meid sadamas. Meile näidati, kuhu ja mis teed pidi me järgmisel hommikul tulema peame ning siis viidi meid ööbimiskohta, Waverley Park'i. Süda läks soojaks, kui nägime, et meile oli süüa ostetud ja karavan kütte pandud. Vastuvõtt missugune!

Ja kui me järgmisel hommikul väikese hilinemisega Osborne House'i kohale jõudsimme (sest tee peal unustasime ennast mõnda aeda imetlema), pidime endale meelde tuletama, et me pole mitte unenäos, vaid kõik need kaunid lilled ja massiivsed puud on päriselt olemas. Nigel tegi meile väikese ringkäigu ja ma eeldan, et me nägime välja nagu kaks eksinud kassipoega, sest me kohe ei teadnud kuhu ära vaadata. Õnneks oli meil tervelt kolm nädalat aega kõike seda ilu nautida. Mõnel õhtul jäimegi pärast tööd veel sinna ja kõndisime aedades ringi või olime rannas ja otsisime kivide vahelt väikeseid teokarpe, mille tõus kaldale kandis.

Kolm nädalat lendasid mööda nagu linnutiivul. Selle aja jooksul saime palju kordi peenra servadest muru lõigata, mis näiteks peaaedniku Toby üllatuseks meie lemmiktöö oli. Saladuskatte all võin öelda, et talle see töö üldse ei meeldi. Aga vanemaednik Philip, kelle tööpõld ongi terrasside peal, teeb seda õnnetus tööd ikka

Isand Ade'i valitsuse all ehitavad orjad endale ise puudid

päris palju. Tema identne kaksikvend Nigel, vanemaednik, on kasvuhoonetes ja Müüriaia. Esimesed kaks nädalat nägime ainult Nigel'it ja viimane nädal ka Philip'it. Enne Philip'i tulekut rääkis Alan, et neil kahel on võimatu vahet teha. Ootasime siis põnevusega, et kas meie ka ühel hommikul avastame, et näeme topelt või saame aru, et tegu on kahe eri inimesega. Ei tea, mis pada see Alan ajas, aga mina ja Birgit tegime neil vahet küll ja sassi ka ei ajanud. Kuigi ma arvan, et kui me seal paar nädalat kauem oleks olnud, siis oleks seda ka juhtunud.

Seda võikski vaatama jääda ...

Alan on aedade ülevaataja ning tema leivanumber on praktikantidele järelkäruga tagurdamise õpetamine. Mina ja Birgit saime oma-jagu sellega pusida. Vähemalt roolikeeramise loogikale saime pih-ta, et kui käru läheb paremale, siis sina keerad rooli vasakule, aga ainult nateke. Alanile tegi nalja minu nõ „mõtlemissa nägu“. See nägi välja selline, et mul oli keeleots suust väljas ja kulm kortsus. Lisaks kõigele on mul komme endaga rääkida, et mõte liiguks.

Isand Adrian õpetas meile, kuidas taimetugesid ehitada, mis lausa kaks aastat oma koha peal seisavad. Esimesena näitas ta, kuidas käepäraste vahenditega peenra keskkohast välja mõõta. Lugesime tibusammudega külgede pikkused kokku, siis panime bambustoki keskpunkti ning tõmbasime kõplaga keskpunkti ringi nii, et töö-riista üks ots oli vastu tokki. Seejärel ei jäänudki muud üle kui pak-sud ja pikad, pea kolme-meetrised, sarapuu oksad ringi järgi maas-se lüüa, need pea kõrguselt kõvasti nõõriga kokku siduda ja üleliig-sed otsad lühemaks lõigata.

Nigeli käe all punusime okstest pojengidele toestusi, et suured ja rasked taimed suuremaks kasvades päris uppi ei vajuks. Lisaks sai-me tradetskantsiaid mitme kaupa eri mõõtu savipottidesse istutada. Samuti pesime terve hulga savipotte puhtaks, et need uuele ringile saata. Kõigele lisaks kogusime ka rabarberisaaki sortidelt 'Victoria' ja 'Albert'. Rabarberivarred pandi viie kaupa ühe naela eest müüki, mis kohalike sõnul oli tõeliselt odav hind.

Peaaednik Toby pani meid ka vabatahtlikult taimi õppima. Koos teiste praktikantide Stuarti ja Indiaga tegimegi ühel päeval tiiru aedades ja vaatasime 21 taimet üle. Tavaliselt on neil aega kaks nädalat, et taimed selgeks saada, aga seekord püüdsime sama nädalaga saavutada. Ja isegi õnnestus, arvestades, et selgeks tuli teha nii sugukond, perekond ja liik ladina keeles, mõnel juhul ka sort ning ingliskeelne rahvapärane nimetus. Suurem osa neist tai-medest meil muidugi ei kasva ja Toby polnud ka imestunud, kui me neid näinudki polnud.

Meid viidi ka teisi aedu vaatama, nende hulgas olid Carisbrooke Castle ja Mottistone Garden. Samuti külastasime Venter'i botaanika-aeda, kus on eriline mikrokliima, mis pigem sarnaneb kasvutingi-mustelt Vahemeremaadega ning seetõttu on seal edukalt võimalik kasvatada isegi banaanitaime.

Nii väga oleks tahtnud seal kauem olla! Janet oli nii armas, soe ja emalik. Charlotte küpsetas meile viimasel nädalal koogi, Victorian sandwich'i.

Kõik oma naturaalses olekus: India seletab, Stuart püüab tarkust ja Toby muheleb rahulolevalt.

Mis pieli ma nüüd liikuma pean?

Kui minult küsiti, kas mul koduigatsus peal on, siis endale üllatu-seks leidsin, et seda tunnet mul ei olegi. Ju vist tundsin ennast koduselt ja ma arvan, et selles oli ka suur osa soojadest kolleegidest, kes meid iga tehtud töö eest ette ja taha ja veel mitu korda täna-sid. Mulle meeldis ka see, et kui pausi aeg oli, siis mindi pausile ja tööd planeeritigi selliselt, et need jõutaks enne tehtud või siis liht-salt jätkati neid pärastpoole. Ühtegi suuremat ettevõtmist ei olnud vaja samal päeval lõpuni teha, vaid tervisesäästmise mõttes olid need arvestatud kui mitme päeva tööd. Tõesti, ega taimed tingima-ta sellest kiiremini kasvama hakka, kui meie kiirustame.

Lõppkokkuvõttes leidsin endale teise kodu ja sain aru, et minagi tahaks kunagi sellises aias, nagu Osborne'i aiad on, töötada.

Kaili Komp, AE15-42-K

Meie lemmiktöö

Erasmus+ õpirändega Austrias

Sel kevadel, 24. aprillist - 3. maini avanes Räpina Aianduskooli aianduse eriala õpilastel Loreida Purga, Silver Merevoo, Egert Aug, Jaano Oras, inglise keele ning ajaloo- ja ühiskonnaõpetajal Irma Samoldina, floristika õpetajal Marek Jakobi ja õppedirektoril Liina Palu võimalus osaleda Erasmus+ õpirändeprojekti. Seekord viis tee meid Austrias, armsasse väikelinna Langenloisi. Vastuvõtjaks meie kooli kauaaegne partnerkool Langenloisi aianduskool ehk saksa keeli Gartenbauschule Langenlois. Õpilased tegid oma praktikat, töötades kooli aiandis ja teistel kooli objektidel, samal ajal õpetajad tutvusid kooli õppe- ja kasvatustöö korralduse (sh külastasid õppetunde) ja Austria kutseharidussüsteemiga ning tutvustasid vastuvõtjatele meie kooli ja Eesti kutseharidussüsteemi.

Gartenbauschule Langenlois

Koolis õpib kokku umbes 350 õpilast, sh õpipoisiõppes umbes 150. Kõik õpilased ei viibi korraga koolis, kolmas kursus on terve aasta praktikal ja õpipoisid tulevad kooli ainult mõneks nädalaks. Igal sügisel alustab kutseõppes õpingutega kahe kursuse jagu esmakursuslasi, kokku 55 õppurit. Õppima tullakse peale põhikooli 8. klassi ja et kooli minnaks juba 6aastaselt, siis on esimese kursuse õpilased tavaliselt 14-15aastased.

Koolis on võimalik õppida aiandust, aiakujundust (meie mõistes maastikuehitust) ja floristikat. Kutseõpe kestab neli aastat, sellest kolm aastat on õppetöö koolis ja III kursusel ollakse terve aasta vältel praktikal ettevõttes. Keskhariiduse omandamiseks tuleb jääda kooli veel üheks aastaks ja pärast eksamite sooritamist võib mõelda kõrgkooli astumisele. Esimesel kahel õppeaastal, sõltumata erialast, õpivad kõik õpilased ühesuguse programmi alusel. Teevad lilleseadet, õpivad aianduse põhitõdesid ja taimi. Spetsialiseerumine (aiandus, maastikuehitus, floristika) toimub alles kolmandal õppeaastal.

Õpilasel tuleb igas semestris maksta õppevahendite eest 260 €. Ka koolis toitlustamise eest tuleb õpilasel maksta. Ühe kuu toitlustamine kolm korda päevas (hommiku-, lõuna- ja õhtusöök) maksab 184 €. Kes soovib vaid hommiku- ja õhtusööki, siis selle eest tuleb välja käia 147 €.

Koolil on 200 kohaga õpilaskodu, mis on mõeldud kaugemalt käivate õpilaste tarbeks. Suur osa õpilasi on kohalikud, nemad elavad kodudes. Õpilaskodu kuutasu on 330 €, mis sisaldab ka toitlustamist kolm korda päevas. Eraldi kasvataja kohta ei ole. Iga õpetaja peab tegema õpilaskodus valvekordi. Tavaliselt on korraga tööl kaks meesõpetajat ja kaks naisõpetajat, kes ka ööbivad õpilaskodus. Olenevalt õpilaste vanusest, algab öörahu juba kell 21.30. Õpilaskodus majutuvatele õpilastele on õhtusel ajal ette nähtud kaks tundi õppimiseks ja/või järgmiseks päevaks koduste ülesannete ettevalmistamiseks. Sel ajal pidid õpilased olema oma toas ja õppima. Õpiabi vajavaid õpilasi juhendas selleks määratud õpetaja-kasvataja.

Koolitöö meie koolis toimuvaga suurt ei erine. Samamoodi toimub nii teoreetiline kui ka praktiline õpe. Igal õpetajal on omad õppemeetodid, kuid selliseid uhkeid ja erilisi e-kursuseid ei kasutatud kuigi palju. Rohkem oli ikka kasutusel paberkonspekte, töölehti ja õpikuid. See jäi silma just ka floristide tundidest, milles osales Marek kõige enam. Enne praktilise ülesande tegemist alustati õpetaja juhendamisel töölehe täitmist, kus loetleti üles kasutatud materjal

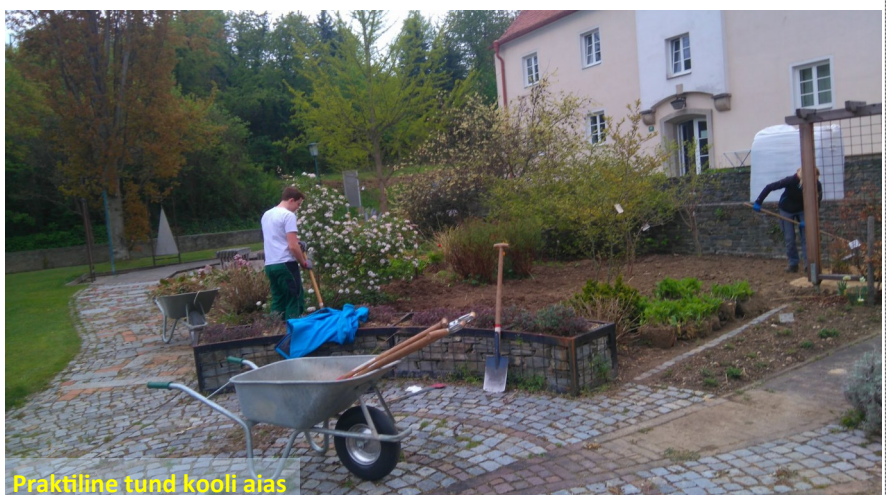
ning kogused. Seejärel jätkas õpilane selle täitmist iseseisvalt, lisa-des värvuslahenduse - ja kompositsiooni analüüsi ning tehnika kirjelduse. Valminud seadest pidi tegema ka foto, mis värviliselt välja prinditi ning töömappi lisati. Õpimapi vormistamise korrektsust kontrollis ka õpetaja. Klassis valitses alati tõine õhkkond. Õpilased olid tunnis aktiivsed, mõtlesid ja rääkisid kaasa. Peale selle olid nad ka viisakad ja abivalmid. Eriti tore oli see, et nutitelefoniid ja muud sarnased vidinad olid tunnis keelatud ja keegi ei üritanudki neid kasutada.

Koolil on tohutult suur aiant, mis asub Haindorfis ja kus kasvatakse taimi nii katmikalal kui ka avamaal. Ilutaimede kasvupind on 5082 m² ja see hõlmab mitut kasvuhoonet, tunneleid ja avamaa peenraid. Kasvatatakse nii potitaimi kui ka lõikelilli, selliseid, mida meilgi kasvatatakse, aga ka eksootilisi taimi nagu inka liiliat, buvardiat, lisiantust jms. Samuti kasvatatakse nii katmikalal kui ka avamaal (3900 m²) erinevaid aedvilju ja ürte. Loomulikult on koolil ka puuviljaaiaid (5,3 ha), kus kasvavad meie jaoks eksootilised viljad nagu aprikoosid, virsikud, leedrid, aga ka õunad, pirnid, kirsid, ploomid ja muud ka meil levinud puuviljad. Peale eelpool nimetatute on veel ka puukool (1,8 ha). Kõigis neis üksustes tegutseb alaliselt kolm töötajat: meister, oskustööline ja õpipoiss. Sarnaselt meiega, teevad oma praktikatunde aiandis ka kooli õpilased.

Langenloisi piirkond

Langenlois asub Alam-Austria liidumaal Kampi jõe orus ja esmakordselt on teda mainitud ürikutes juba 1081 aastal. Linn ei ole suur, 7663 elanikku, aga väga armas ja kodune. Oma asukoha ja savimuldade tõttu on olnud sajandeid tuntud viinamarjakasvatuse ja veinivalmistamise piirkond.

Õppetundide külastamisele lisaks oli meil võimalus teha kolmel päeval kooli väikebussiga õppekäike Langenloisi piirkonna ajaloolistesse linnadesse ja näidisaedade kompleksidesse. Bussijuhiks oli Marek.

Ühel päeval külastasime Kittenbergeri elamuste aeda. See on aianduskeskus koos ligi 50 erineva teemaaia ning puhkenurkade ja restoraniga. Tohutult suurel territooriumil asuvat näidis-ja teemaaedade ala arendatakse pidevalt edasi. Suveperioodil korraldatakse amfiteatri stiilis vabaõhu-kontsertsaalis palju kontserte ja etendusi. Tegevust leiab seal terve perega kogu päevaks.

Ühe väljasõidu tegime Langenloisist 45 km kaugusel asuvasse Tullni linna ja sealsesse Garten Tullni. See on samuti suur näidis- ja teemaaedade ala, kuid pisut modernsemas võtmes. Ala asub Doonau jõe ääres ning kõrgest vaatetornist avaneb suurepärase vaade kogu aedade territooriumile ja jõele. Lisaks jõudsime samal väljasõidupäeval külastada ka Langenloisist pisut suuremat naaberlinna Kremsi. Pikk jalutuskäik päikeselises Kremsi vanalinnas ja paari uhke kiriku külastamine pani päevale ilusa punkti.

Järgmisel väljasõidu päeval viis teekond meid väikelinna Melki ja Melki kindlusesse. See on UNESCO maailmapärandisse kuuluv uhke barokkstiilis hoonetekompleks. Seal asuvat kirikut peetakse maailma üheks ilusaimaks barokk-kirikuks, mis on kõrg-baroki musternäidiseks.

Viin

Ühe päeva planeerisime külaskäigu ka Viini. Esimese poole päevast veetsime maailma kuulsas Schönbrunni lossis. See on Austria üks tähtsamaid vaatamisväärsusi ning Viini olulisem turismitobjekt. Lossi ajalugu on huvitav. Habsburgide dünastiasse kuulunud Franz Joseph I (18. august 1830 Schönbrunni loss – 21. november 1916 samas) oli Austria keiser alates 2. detsembrist 1848 ja Austria-Ungari keiser alates 1867. aastast. Ta abiellus 1854. aastal Baieri hertsogi tütre Elizabethiga, keda hüüti Sisiks. Tegemist oli sugulaste vahelise abieluga, kuna nad mõlemad põlvnesid Wittelsbachide suguvõsast. Sisit tunti kui ekstsentrilist keisrinnat. Neil oli neli last - tütre Sophie (suri lapsena), Gisela (1856–1932) ja Marie Valerie (1868–1924) ning poeg Rudolf (1858–1889). 1996. aastast kuulub Schönbrunni loss koos parkidega UNESCO maailmapärandi nimistusse. Tohtu suurel pargialal võiks jalutada lõputult, kuid meie tihe päevakava seda ei võimaldanud. Päeva teisel poolel tegi Langenloisi kooli õpetaja Wolfgang meile kiire südalinna ekskursiooni, mille käigus pöikasisse sisse ka paari Viini parimasse lillekauplusesse. Esimene pood Lederleitner on Austria lillepoodide kett. Viini pood asub vana börsihoone keldris, mille juures tegutseb ka restoran. Pood on suur ja uhke. Lõikelilled osakaal pole kuigi suur, kuid silmailu pakuvad rikkalikud, stiilsed ja põnevad väljapanekud kodusisustusest ning aiamööblit-aksessuaaridest. Lilleseade käekirjalt on pood pigem klassikalisem. Praeguseks ongi pood keskendunud rohkem luksuslike kodu- ja aiasisustusaksessuaaride müügile.

Teine külastatud lillekauplus Zweigstelle-florale Konzepte on üks kaasaegsemaid Viini lillepoodi. Kujunduskäekirjalt uuendusmeelne ja trendikas. Poes pole lõikelilled osakaal ka kuigi suur, sest sealne lilleostja erineb siinsest väga palju. Rohkem leiab poest disainermööblit, graafikat, Henry Dean vaase, kunsti ja Duftwelt von Cire Trudon lõhnaküünlaid ja ruumilõhnastajaid. Selles poes on ka paljud Langenloisi kooli õpilased praktikal ning mitmed on kutsutud hiljem tööle. Lillepoe kliendiks on ka üks Viini luksuslikest esi-

Vaade Langenloisi linnale

Eestlased Kittenbergi elamusaias

dushotellidest Hotel Sacher, kes tellib poelt luksuslike ja pompöösseid lilleseadeid. Samas hotellis on kuulus kohvik, mida peetakse Sacheri tordi (aprikoosikeedise šokolaaditordi) sünnipaigaks – siin on seda valmistatud juba 175 aastat. Nii Punane baar kui ka Anna Sacheri restoran pakuvad tõeliselt luksuslikku taustsüsteemi kas ainult kohvile ja koogile või hoopis kogu õhtusöögil. Hinnatase on aga atmosfäärile vastav ehk pisut krõbedavõitu, kuid kohviku ukse taga on pikk järjekord ja sinna lõögile pääseda väga keeruline.

Viini tuntakse põhjendatult Euroopa arhitektuuri pärlina. Suurepärase katedraalid, luksuslikud paleed, suurejoonelised väljakud, ainulaadsete kunstiaaretega muuseumid, arhitektuuristiilid gooti ja renessanss-stiilist postmodernismini annavad tunnistust linna suurest minevikust ja rikkalikust ajaloolisest ja kultuurilisest pärandist. Sellest saime kohe aru, et üks päev on kõige selle nautimiseks ilmselgelt liiga vähe. Seega tuleb sinna kindlasti tagasi minna.

Kogu õpirände reis oli väga tore ja meeldejääv. Alati on hariv ja huvitav kogeda ning näha, kuidas õpetatakse teistes Euroopa koolides. Samas tuleb tõdeda, et ka meie hüppelise arengu teinud kutseharidusel pole midagi häbenenud ning selle tundega on hea tagasi tulla oma eriala õpetama.

Suur tänu Sulle, Erasmus+, Austrias nähtu ja kogetu eest!

Suur tänu teile, Langenloisi aianduskooli koolipere, torele ja meeldejääva vastuvõtu eest!

Irma Samoldina, Marek Jakobi, Liina Palu

Fotod: L. Palu

“Sõprusetera” kokkuvõte

Juunis lõppes järjekordne aianduskooli taimeprojekt “Sõprusetera”, mis oli aianduskooli maineprojekti üks osa. Aeg on terad kokku koguda ja need üle lugeda.

Jaanuaris teavitas Räpina Aianduskool üldsust algavast taimeprojektist aianduskooli kodulehe, FB lehe ja haridusportaali Koolielu kaudu.

Seejärel algas registreerimine projektis osalemiseks. Registreerimine lõppes jaanuari viimasel päeval, mil täitus planeeritud 500 rühma.

Tänavu õnnestus taimeprojektis osalejaks registreeruda 505 rühmal, 235st asutusest. Osalejaid oli igast Eesti maakonnast, samuti osales üks rühm Lätist, Riia Eesti Koolist.

Esindatud olid peaaegu kõik haridustasemed. Osales 185 lasteaia rühma, 196 algkooli, 103 põhikooli ja kolm gümnaasiumi rühma ning üks rühm kutsekoolist. Lisaks osales projektis muid õpilaste grupe: huviringid (loodusring, taaskasutusring, bioloogid, teadusring jms), skaudid, noortekeskused, õpilasesindused. Kokku oli projektis osalejaid koos juhendajatega ligi 10 000.

Töökomplektid saatsime teele postiga 17. veebruaril. 21.-22. veebruaril oli soovi korral võimalik oma töökomplektile Räpinasse ise järele tulla.

Ühise hernekasvatuse katsega alustasime 27. veebruaril. Usinamad hernekasvatavad aga külvasid seemned juba 22. veebruaril. Katse käigus uurisime, kas hernesemnete vees leotamine mõjutab nende idanemise ja taimede tärkamise kiirust. Samuti uurisime katse käigus kahe eesti hernesordi (‘Erme’ ja ‘Valma’) kasvatamist. Lisaks aedherne taimede kasvatamisele toimus projekti käigus mitmeid võistlusi, mille käigus õpiti hernetaimede lähemalt tundma. Kogu projektiperioodi viisime läbi juba traditsioonilist nädala küsimuse viktoriini, kus iga nädal küsisime ühe temaatilise küsimuse. Samuti oli võimalik kaasa lüüa projektipäeviku konkursil, loovtööde ja hernetoitude valmistamise konkursil. Kokku esitati hindamiseks ligi 200 konkursitööd, millest 120 olid blogid, veebipäevikud ja videod. Nädala küsimuse viktoriinis osales 295 rühma. 94 rühma vastasid kõikidele küsimustele õigesti! Nädala küsimuse viktoriinis esitati kokku kaheksa küsimust.

Katseandmeid sisestas projekti kodulehel olevasse andmebaasi kokku 257 rühma. Katse käigus saime teada järgmist:

- Kõige esimesed külvid tehti juba 22. veebruaril.
- Külvist tärkamiseni kulus keskmiselt 6 päeva.
- Sordi ‘Valma’ seemned tärkasid ühe päeva võrra kiiremini kui sordi ‘Erme’ seemned.
- Seemnete leotamine kiirendas seemnete idanemist ja taimede tärkamist ühe päeva võrra.
- Külvist esimese õie tekkimiseni kulus keskmiselt 15 päeva. Sordile ‘Erme’ tekkis esimene õis 12,5 päevaga, sordile ‘Valma’ aga 18 päevaga.
- Külvist vilja tekkimiseni kulus mõlemal sordil keskmiselt 41 päeva. Viljade valmimiseni kulus sordi ‘Erme’ kasvatamisel keskmiselt 51 päeva ja sordi ‘Valma’ kasvatamisel keskmiselt 49 päeva.
- Keskmiselt oli hernetaimedel 2,6 õit ja valmis 1,7 vilja. Sordil ‘Erme’ oli maksimaalne õite arv 15 ja sordil ‘Valma’ 23. Sordi ‘Erme’ taimel valmis maksimaalselt projekti perioodil 14 vilja, ja sordil ‘Valma’ 13 vilja.
- Kõige kõrgemaks kasvas sordi ‘Erme’ taim, mille maksimaalseks varre pikkuseks oli 155 cm. Keskmine hernetaimede varre pikkus oli aga 61,4 cm.
- Projekti jooksul nähti kõigilt kasvatatud taimedelt kokku ligikaudu 21 000 õit ja koguti 11 000 vilja.
- Kokku kasvatati ligikaudu 6 km hernetaimi.

“Sõprusetera” osalejate tegemiste ja projekti tulemustega saab lähemalt tutvuda projekti kodulehel:

<http://projekt.aianduskool.ee/soprusetera/>

Täna kõiki projektis osalejaid ja aianduskooli töötajaid ning õpilasi, kes aitasid projekti ette valmistada ja läbi viia!

Suurima panuse projekti ettevalmistamisse ja läbiviimisesse andsid Tairi Albert, Liisi Kont, Anu Käär, Sirje Tooding, Toivo Niiberg, Valdur Truija, Janely Org, Aleksei Raud, Külli Nõmmistu. Tänuõnad ka teistele projekti tegevuste toetajatele: Anneli Hirno, Vaper Johanson, Toomas Oja, Esta Ruus, Kalle Toom.

Minu eriline tänu kuulub AE15-41-K kursusele julguse eest osaleda õppefilmides ja katse kaasa tegemises ning AN16-31-Ki kursusele abi eest töökomplektide pakendamisel, samuti kõigile aedniku eriala õpilastele, kes aitasid projekti nime välja valida ning konkursitöid hinnata.

Suur aitäh ka Eesti Taimakasvatuse Instituudile, kes sponsori luse korras andis aianduskoolile projektis kasutatud hernesortide seemned ja pakendas need spetsiaalsetesse pakenditesse.

Katrin Uurman, projekti koordinaator

Narvaga tutvumas

23. mail külastas grupp Räpina Aianduskooli õpetajaid ja töötajaid Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse Narva õpekohta.

Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus koosneb kolmes koolist Jõhvis, Sillamäel ja Narvas. Narvas toimub kogu õpe vene keeles. Õpetatakse mitmeid tehnilisi erialasid (sõiduautotehnika, mehhatroonika, keevitaja, elektrik, metallilõikepinkide operaator), arvutispetsialiste (IT tugiisik), toitlustusvaldkonna ametiteid (pagar, kokk, kondiiter), õmbluserialasid (rõivaõmblemine), ärikorraldust, multimeediat jt. Rohkest erialadest tulenevalt on tegemist suure kompleksiga, kus õppetöö toimub lisaks koolimajale mitmetes töökodades.

Aianduskooli õpetajad ja töötajad kohtusid kooli teenindusalade juhi Valentina Gorohhi ja mitmete üldainete ning erialaõpetajate-

Promenaadil poseerimas

ga. Väga põhjaliku ülevaate saime kooli õppekorraldusest ning õpperuumidest. Kool saab uhke olla kõrge tehnilise varustuse taseme üle. Nagu näiteks meediaõppes – kooli lõpetajaid võetakse tööle televisiooni. Autotehnika õppurid ehitasid parasjagu huviringi raames ralliautot. Lõunasööki nautisime kooli õpilasrestoranis, kus torkas silma väga püüdlikult hea teenindus. Õpetajad nägid mitmeid võimalusi koostööks keeleõppes.

Narva päeva lõpetuseks nautisime lummavaid vaateid Narva uuel promenaadil ning mõtlesime kõigile neile toredatele õpilastele, kes õppides Räpina Aianduskooli erinevatel erialadel, sealtkandist pärit. Teil on imekaunis kodulinn.

Irmen Nagelmaa, täienduskoolituse spetsialist

Foto: K. Nõmmistu

Haridustehnoloogi minutid

Linkide lühendamine

Linkide lühendamine muutub vajalikuks siis, kui saadetak/ edastatav link on väga pikk. Pikkade linkide saatmisel võib osa infot sellest kaduma minna ning link muutub seeläbi tarbetuks. Osaliselt kaduma läinud märkidega linki ei ole võimalik avada. Sellise olukorra vältimiseks saab linke lühemaks ja meeldejäavamaks muuta.

Linkide lühendamise veebikeskkondi on mitmeid kuid nad kõik töötavad ühtviisi. Pika lingi väljale tuleb kleepida link, mida soovitakse lühendada. Nupu "lühenda" vajutamise järel genereeritakse pikast lingist lühike, mille saab Copy-Paste meetodil edastada.

Lingid.ee

Tegemist on eestikeelse linkide lühendamise veebipõhise keskkonnaga (vt Joonis 1). Keskkonda võib luua kasutajakonto. Sellisel juhul on võimalik vaadata, mitu korda lühendatud linki on klikitud ehk vaadatud. Keskkond töötab ka kasutajakontota. Keskkonna aadress: <http://lingid.ee>

Google URL Shortener

Google URL Shortener on Google rakendus linkide lühendamiseks, mida saab kasutada kasutajakontota või ka Google kontoga (vt Joonis 2). Kontoga kasutamisel saab jälgida, mitu korda lühendatud linki klikiti. Keskkonna aadress: <https://goo.gl>

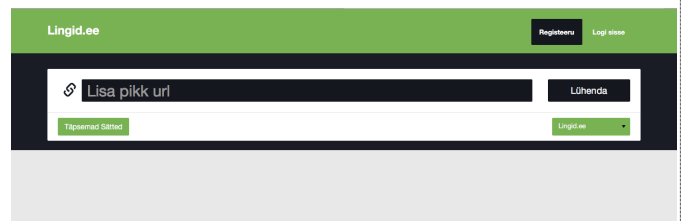
Bitly

Veebipõhine, ingliskeelne keskkond bitly (vt Joonis 3) toimib analoogselt eelnevatele. Kasutada saab nii kasutajakontoga või ka ilma. Kontoga kasutamisel võimaldab keskkond ise lühendatud lingi lõppu määrata. Keskkonna aadress: <https://bitly.com/>

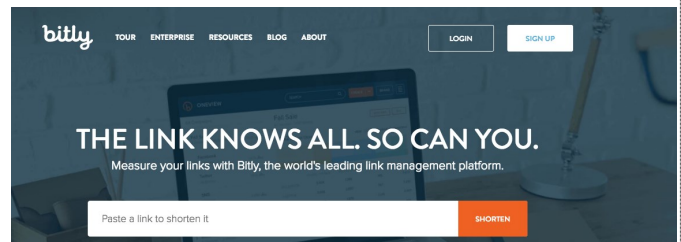
Näide

Esialgne link: https://aianduskool-my.sharepoint.com/personal/katrin_uurman_aianduskool_ee/_layouts/15/WopiFrame.aspx?guestaccesstoken=XZ5%2fyffchRmNtYptPIHMGDi4AiW0u6b6YgrGnICQ1jk%3d&docid=06576be6e8eb647e4af6cb3d8dcf1b101&action=view

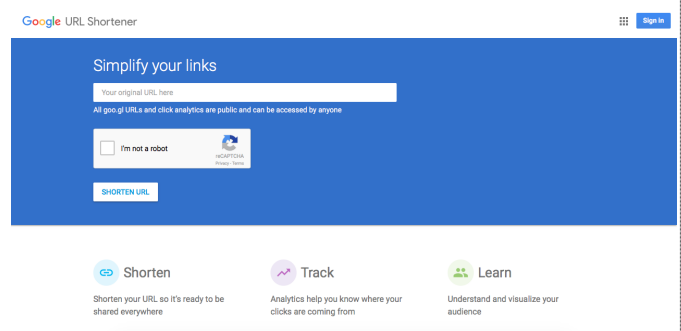
Lühendatud link keskkonnas bitly koos määratud lõpuga: <http://bit.ly/ladinak>

Joonis 1. Lingid.ee avaleht

Joonis 2. Google URL Shortener avaleht

Joonis 3. Bitly avaleht

Soovitus!

Enne lühendatud lingi edastamist kontrolli selle toimimist. Suvist linkimist!

Katrin Uurman, haridustehnoloog

Ülo Zirnask

12.02.1927-24.05.2017

Räpina pargis mõisahoonest hommiku pool on kaks nimelist pinki. Üks neist paigaldati meie kooli 1. lennu lõpetaja, bioloogiaõpetaja Elle Mälbergi 106. sünnipäevaks. Kõrge ea tõttu ei tulnud ta enam oma pingile istuma. Oma pingile pidi tänavu Räpina Hea kodu päevade ajal istuma Elle õpilane, veebruaris 90-aastaseks saanud Räpina aukodanik Ülo Zirnask. Pingi avamisüritusel teda enam polnud, osavõtjad jagasid helgeid mälestusi äsja lahkunud mehest.

Põline räpinlane Ülo Zirnask lõpetas Räpina Aianduskooli 1945. aastal ning töötas pikka aega oma kodukoolis mehhaniseerimise ja võimlemise õpetajana. Aktiivse tegevsporlasena innustas ta õpilasi, osales veel kümmekond aastat tagasi rahvusvahelistel veteransportlaste võistlustel. Tema juhendamisel saavutasid auhinnalisi kohti sportlaste kõrval ka meie kooli ja Eesti künnevõistlejad.

Ülo juhatusel rajati 1980. aastate lõpus aianduskooli õppebaasiks mõeldud maasikataimede paljunduskompleks, mis praegu tegut-

seb Juhani puukooli osakonnana. Seal sai alguse tema huvi maasikakasvatuse vastu, mis päädis 2007. aastal patendiametis vormistatud kasuliku mudelina „Aedmaasika viljelemise integreeritud meetod“. Õpetaja Zirnaski istandikes käisime maasika korjamise ja istikute varumise praktikal. Seal nägime ja kasutasime tema konstrueeritud masinaid ning seadmeid käsitsitööde hõlbustamiseks. Tööd olid otstarbekalt kavandatud ja õpilased said ühtlasi ladusa töökorralduse kogemuse.

Ülo oli hea laulumees, Räpina meeskoori asutajaliige. Osavõtt 1944. aasta Emajõe lahingutest andis talle põhjust kuuluda pensionipõlves vabadusvõitlejate sekka. Loetletu on vaid väike osa selle aktiivse mehe elutööst, kes 2. juunil saadeti Räpina loomemajast Ristipalo kalmistule. Samas hoones asusid aianduskooli viimased tema poolt välja ehitatud mehhaniseerimise õpperuumid, kus õpetaja töötas.

Räpina mõisahooned õhtupoolselt trepilt avaneb vaade kaugusse Tartu maantee suunas. Seal, teisel pool Võhandu olevat Ülo teada olnud mõisa ajast pärinev, ent nüüdseks hävinud nulgude rühm. Tema soovil ja osalusel taastati see puuderühm 2009. aastal. Veel pole neid puid kaugusest näha, kuid aednik elab edasi oma istutatud puudes ja allesjäänute mälestustes.

Jaan Kivistik, 01.06.2017

Foto: A. Karpson

Noor Meister 2017

Noor Meister 2017 kutsevõistlustel võtsid teistega mõõtu aianduskooli aedniku, maastikuehitaja ja floristi eriala õpilased. Omas kategoorias tõid võidu koju floristid ja maastikuehitajad, aednikud saavutasid 2. ja 3. koha. Õnnitleme ja tunnustame tublisid õpilasi ning neid juhendanud õpetajaid!

Noor Meister 2017 tulemused:

Aedniku eriala:

I koht – Serena Bersin ja Anna-Liisa Urm (Luua Metsanduskool)

II koht – Heli Poikalainen ja Reta Poolak (Räpina Aianduskool)

III koht – Jegor Dejev ja Paula Lenk (Räpina Aianduskool)

Floristi eriala:

I koht – Mari Merileid Metsnik (Räpina Aianduskool)

II koht – Andres Laanemaa (Luua Metsanduskool)

III koht – Maris Paas (Räpina Aianduskool)

Maastikuehituse eriala:

I koht – Kätlin Kiima ja Markus Vainu (Räpina Aianduskool)

Markus ja Kätlin

Noored aednikud juhendajatega

Noored aednikud Noorel Meistril

4.-5. maini toimus Tallinnas Eesti Näituste messikeskuses suur kutsevõistluste sari Noor Meister 2017. Esimest korda olid 31 kutseala seas esindatud ka aednikud. 4. mail astusid võistlustulle viis võistkonda kolmest erinevast kutsekoolist: Räpina Aianduskool, Hiiumaa Ametikool ja Luua Metsanduskool. Räpina Aianduskooli esindasid teise kursuse aianduse eriala õpilased Reta Poolak ja Heli Poikalainen ning esimese kursuse aianduse eriala õpilased Jegor Dejev ja Paula Lenk. Võisteldi viiel erineva alal, millest esimene eeldas taimede tundmist, teine võistlusala oli pookimine. Meeskonnatöö oskused pandi proovile kompleksülesandes, kus kõigepealt tuli joonise alusel kokku monteerida istutuskast, seejärel arvutada substraadi ja väetise kogus, paigaldada veereservuaar, täita istutuskast substraadiga ning istutada taimed. Võistlejate silmamõõtu kontrolliti aiavoolikute väljamõõtmise ülesandega, kus ei tohtinud kasutada ühtegi mõõteriista. Lõpuks pidid noored aednikud nobedaid näppe näitama trimmerijõhvi kerimise ülesandes. Esimese koha võitis sellel aastal Luua Metsanduskool, teise koha saavutasid Reta ja Heli ning kolmanda Jegor ja Paula.

Meiega samal alal töötanud müürladudajad suutsid kivi löikamise masinatega tekitada päris palju müra, mis suure osa publikust meist eemale peletas. Seda enam tuleb kiita võistlejaid ja kohtunikke, kes suutsid sellises keskkonnas keskenduda ja endast maksimumi anda.

Liisi Kont, kutseõpetaja

Fotod: K. Toom

Loomerõõm

26. mail lõppes meil autasustamise- ja üldhariduskoolidele suunatud kirjandi- ja joonistusvõistlus "Loomerõõm", mis oli kooli maineprojekti üks osa. Joonistusi laekus 165 ja kirjandeid 39.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Tahan tänada kõiki abi ja mõistva suhtumise eest. Suurima panuse

andsid Mari Eensaar, Katrin Uurman, Katrin Kivistik, Urve Grünberg.

Tänuõnad ka paljudele teistele, kes oma põhiülesannete kõrval leidsid aega abiks olla: Endla, Anneli, Vaper, Sveta, Priit T, Jano, Öne, Karin O, Janely, Elle, Kalle (konkursi mõtte toetamine), Elmar, Lüüli, floristid ... Nimekirja võiks jätkata, kuid oluline on see, et koos suudame teha toreid asju.

Koidula Rauk, projekti koordinaator

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suured tänud kõigile, kes lehenumbri ilmumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid

kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Pargi tn 32, Räpina 64505

Toimetajad Külli Nõmmistu, Liisi Kont Küljendaja Valdur Truija

Juunikuu nali

Käisin linna peal jalutamas ja näen, et kaks meest teevad tööd. Aga väga arusaamatut tööd – üks kaevab augu ja teine ajab kohe augu tagasi täis. Läksin ja küsisin selgitust. See kes kaevab, vastas: "Me oleme haljastajad ja istutame puid. See lurjus, kes peaks puu auku panema, on jälle haigeks jäänud!"